dak/mesopotamia syrie/q̃ interp̃tat eleuata vocatio: ⁊ significat mũdũ eleuatũ p vocationẽ apl'oꝝ: ⁊ syriã/q̃ interp̃tat sublimis: ⁊ significat supbos/q̃ accẽsi charitate hũiliati sũt. Sobal/ vana vetustas: ⁊ significat inueteratos in pctõ: q̃ succensi charitate renouati sũt. Et cõuertit ioab: q̃ interp̃tat inimic⁹: et significat hoiem peccatorẽ q̃ inimic⁹ est dei: vl' diabolũ quẽ dñs tũc puerit i fugã. Et pcussit edõ. i. krenitatẽ: vt terreni hoies cęlestes fierẽt cõuersi ad pfectionẽ quã p̃dicabant duodecim apli. Unde dicẽ: Duodecim milia i valle salinaꝝ. i. i discreta hũilitate: q̃ ẽ videlicꝫ p deo/nõ p krenis. Vallis em̃ humilitatẽ/⁊ sal discretionẽ significat. Materia q̃ hui⁹ psalmi/ẽ ista cõmutatio. Intentio/est ostẽdere beatã esse tribulationẽ ⁊ amplectẽdã/p quã fit cõmutatio ꝺ culpa ad gratiã/ de exilio ad patriã. Modus. Bipertit⁹ ẽ psalm⁹. Primo refert pcussiões quę fiũt p ista cõmutatiõe pficiẽda. Secũdo agit de liberatiõe ab istis: quã ⁊ pcak ⁊ affirmat: ibi: Ut liberent. Dicẽ q̃ iust⁹ cõuersus ad dñm: a De⁹ repulisti nos/ate cũ pctõres essem⁹. Esa. lix. a. Pcta vra diuisert int vos ⁊ deũ vestꝝ. Uel/repulisti nos/a mũdi delectatiõib⁹. Repulsus em̃ p̃ꝑe dicit puer/q̃n ablactat ⁊ separat ab vbere mtris. Et tũc q̃n mat vult eũ ablactare ⁊ repellere ab vbere: resperg̃it summitatẽ vberis quã ponit i ore pueri/ aliq̃ amaritudine. Sic dñs nos repellit ab vberib⁹ mũdi p appositionẽ amaritudinis: fm qꝺ dicit Greg⁹: Mũdus iste dũ tot calamitatibus pulsat: dũ tot aduersitates ingemiat: quid aliud q̃ ne diligat clamat: Et illos q̃ ad dei disciplinã nolũt accedere/oportet ita repelli ⁊ ablactari a mũdi illecebris. Unde Esa. xxviij. c. Quẽ docebit scientiã ⁊ quem itelligere faciet auditũ: Ablactatos a lacte/auulsos ab vberibus.

Partitio psalmi

Nota deũ
- Potentẽ: Unde: Repulisti.
- Fortem: Unde: Destruxisti.
- Zelotem: Unde: Iratus es.
- Pium: Unde: Misertus es.
- Metuendũ: Unde: Cõmouisti.
- Medicũ: Unde: Sanasti.
- Magistrũ: Unde: Ostendisti.
- Dispẽsatorẽ: Uñ: Potasti nos.

Dicẽ ergo/Deus repulisti nos: Et hac repulsiõe/ b Destruxisti nos. i. vitia i nobis vel nosipsos: q̃ male eram⁹ cõstructi/pessime ędificati. Et ideo/destruxisti/vt bñ nos ędificares. Hiere. j. b. Dedi te sup gentes ⁊ regna: vt euellas ⁊ destruas/⁊ dispdas/⁊ dissipes/⁊ ędifices/⁊ plãtes. j. Regl. x. b. Mutaberis in virum alterũ. Hup hũc versum dicit Basil⁹. Qui ędificat cęlsũ supbię culmẽ: huic destructio remedio erit. Unde p summo bñficio suscipiendę sũt infirmitates: q̃ a deo corporib⁹ infligunt: p quas vel elatio destruit animoꝝ/vel carnis ⁊ sanguinis arrogantia edomat. Et in hoc q̃ destruxisti nos/vt bñ ędificares: c Iratus es/cum essemus filij irę. d Et misertus es nobis. Deus em̃ nõ solũ tũc cũ nobis blandit/ nobis miserek: imo cuꝫ irascit flagellãdo: fm qꝺ dicit in cantico Abacuk. a. Cũ iratus fueris/misericordię recordaberis. Ps. Nũquid obliuiscet misereri de⁹: aut cõtinebit i ira sua misericordias suas: Propter temperamentũ misericordię sustineri põt ⁊ debet duricia irę. Mich. vij. b. Irã dñi portabo: quia peccai ei. Et not ãdũ est hic q̃ dñs repellit a quinq̃.

Ps. 76.

Ps. 65.

Dñs repellit
- A deitate supbos: vt diabolũ. Esa. xiiij. d. Et adam. Gen. iij. d.
- A veritate studiosos scrutatores. Prouerb. xxv. d. Perscrutator maiestatis oppimet a gloria. Ps. Accedat hõ ad cor altũ ⁊ exaltabit deus. i. elõgabit ab eo. ij. Timoth. iij. b. Semp discẽtes ⁊ nunq̃ ad scientiã veritatis puenientes.
- A dignitate ⁊ redditib⁹ ambitiosos/ingerentes se in patrimoniũ christi: sicut chore/dathan ⁊ abiron: Numeri. xvj. e.
- A sacerdotio ociosos q̃ nolũt laborare vt sciãt legẽ dei. Osee. iiij. b. Quia tu sciẽtiã repulisti repellã te ne sacerdotio fungaris mihi.
- A merito hypocritas. Thren. ij. c. Repulit dñs altare suũ/maledixit sanctificatiõi suę. Hypocritę sũt sicut altare dei: q̃ sunt exteri⁹ nitidi/⁊ intus vacui. Postea ostẽdit ordinẽ puersiõis. Primo em̃ incurit homib⁹ timor. Uñ dicit: e Cõmouisti terrã. i. corda nostra krena timore cõcussisti p minas tuas. Ps. Illuxerũt coruscatiões tuę orbi terrę: cõmota est et cõtremuit kra. Et alibi: Alluxerunt fulgura eius orbi terrę/vidit et cõmota est kra. Coruscationes ⁊ fulgura dei/sunt eius cõminatiões: quibus audit' cõtremiscit terra cordiũ nostroꝝ. Propter hoc incipit Johãnes p̃dicationẽ suã a cõminatiõibus. Matth. iij. b. Progenies viperarũ q̃s demõstrabit vob fugere a vẽtura ira: vt. s. timorẽ incuteret: qꝺ ẽ p̃ncipiũ cõuertẽdi ad deũ. Ps. Initiũ sapientię timor dñi. Et Eccli. j. c. Qui sine timore est/nõ poterit iustificari. Et nota q̃ non dicit mouisti: sed/cõmouisti: q̃ homo p se nõ potest mouere: nec de⁹ vult sine homie. Roma. ix. c. Nõ est volẽtis neq̃ currẽtis: sed dei miserẽtis. Et Hieronym⁹ dicit de filio p̃digo: Nec quidem bonã voluntatẽ reuertẽdi habuisset/nisi pius pater in occulto eam inspirasset. Secũdo post timorẽ incurit dolor de peccatis. Unde addit: f Et cõturbasti eã. Ps. Anxiat⁹ est sup me spirit⁹ meus in me turbatũ est cor meũ. Et bene post timorẽ sequit dolor: q̃ timor generat eũ. Uñ Joh. v. a. Angelus dñi descẽdebat in piscinã ⁊ mouebat aqua. Angel⁹ dñi est cõminatio eius: q̃ nũciat homini q̃ dignus est morte: Et tũc mouet aqua cõpunctionis/⁊ prodeunt lachrymę contritiõis. Et dicit ibi in Johãne/q̃ qui prior descẽdisset in piscinam post motionẽ aquę/san⁹ fiebat a quacũq̃ detinebat infirmitate. Ex cõtritione em̃ sequit sanitas spiritualis. Unde petit hic et allegat subiũgens: g Sana/o dñe. h Cõtritiões eius: id vulnera peccatoꝝ: de quibus conterit. Et hoc/ i Quia cõmota est. q. d. angel⁹ descendit in piscinã ⁊ mouit aquam: Ergo sana eam. Ps. Qui sanat cõtritos corde ⁊ alligat cõtritiones eorum. Et ostendit per quid cõmota est: scꝫ per disciplinam. Hęc est angelus domini nuncians nobis vtilia. Ps. Disciplina tua ipsa me docebit. Est autẽ duplex disciplina: verboꝝ ⁊ verberũ. Dicit: k Ostendisti populo/iam/tuo dura. s. i sacra scp̃tura: vbi oñdit dom⁹ dura quę oportet hominẽ facere/ad hoc q̃ pueniat ad regnũ: De qb⁹. Act. xiiij. d. Per multas tribulatiões oportet nos intrare in regnũ cęlorũ. Ps. Propter verba labiorũ tuoꝝ ego custodiui vias duras. Item ibi ostendũt dura quę passi sũt sancti p christo. Unde dicit† Greg⁹. Per passiones sanctorũ intelligo quid illi passuri sunt/ quos deus reprobat: si sic punit illos quos amat. Luc. xxiij. e. Si hęc in viridi ligno faciũt/in arido q̃d fiet: Item ibi ostẽdunt illa dura q̃ sustinebũt mali. Uñ Eçech. ij. d. in libro qui ostẽsus est eçechieli scriptę erãt lamẽtatiões ⁊ carmẽ ⁊ vę. Diabolus autẽ ostẽdit p̃ꝑo suo mollia ⁊ occultat dura: sed christ⁹ ecõuerso. Scorpionis em̃ modũ ⁊ naturã habet diabolus ⁊ pctm̃: Facie blandit: ⁊ cauda pũgit ⁊ venenat. Luc. xj. b. Si petierit ouũ/nũquid porriget illi scorpionẽ: Sic facit ille pater amoreꝝ: de quo Eçech. xvj. a. Sequit de disciplina verberum: quę duplicia sunt: scꝫ propria ⁊ aliena. De propriis dicit: l Potasti nos vino compunctionis: id est amaritudinibus ⁊ tribulationibus. Hiere. xxv. d. Sume calicem vini furoris huius de manu mea/et p̃pina cunctis gentibus ad quas ego mittam te. Hieremię. xlix. c. Ecce quibus non erat iudicium vt biberent calicem: bibentes bibent: ⁊ tu quasi innocens relinqueris: Non eris innocens: sed bibens/ bibes. In hoc q̃ dicit: Vino/notat dulcedo. In hoc q̃ dicit: compunctionis/ notatur amaritudo: Et iũgunt simul: quia dominus non dat hic

Ordo cõuersionis pctõꝝ

Ps. 76.

Ps. 96.

Alt. †nostri

Alt. †mota

Alt. †plebi tue

Alt. †stimulationis

Ps. 110.

Ps. 142.

Ps. 146.

Ps. 17.

Ps. 16.

Alt. †Werñ.

nō dat hic vnū eorum sine altero. Prouerb. xliij. b. Cor quod
nouit amaritudinē animę suę: in gaudio illius non miscebit ex-
Pā. 95. traneus. Pā. Scōm multitudinē dolorū meorū in corde meo:
cōsolationes tuę lętificauerūt animā meā. Gregorij. Mirabi-
li dispensatione dum exterius affligit/interius reficit. Sed mul-
ti nolūt bibere hoc vi-
nū ppter amaritudinē
quam inueniunt exte-
rius: Sed nisi bibāt de
amaro: nunq̄ bibent
Al. tme de dulci: Matth. xx.
c. Nescitis q̄d petatis:
potestis bibere calicē
quē ego bibitur sum.
De h̄ satis bonū ꝗbū
Boetij li. 2. de cōsol. psa. 2. et exemplū dat Boetius in libro de cōsolatione/dicēs: q̄ ī pa
latio iouiniano erāt duo dolia: Unū de optimo vino: ⁊ aliud
de amarissimo. Et quicūq̄ volebat ō bono bibere/oportebat
q̄ pus biberet de amaro. Diabolus quosdā potat de vino hęre
sis. Apocl. xvij. a. Inebriati sūt q̄ habitāt terrā de vino psti-
tutiōis eius. Quosdā de vino luxurię. Eph. v. d. Nolite inebri-
ari vino in q̄ est luxuria. Quosdā de vino inuidię: Deut. xxxij.
c. Fel draconū vinum eorum. Est aūt multiplex vinū. s.

a Dedisti metuentibus te si-
b gnificationē: vt fūgiant a fa-
c cie arcus. Ut liberētur dilē-
d cti tui: sāluū fac dextera tua
e ⁊ exāudi me. Deus locutus
f est in sancto suo: lętābor et

Erroris. Esaię. xix. c. Errare fecerūt ęgyptū in omni
ope suo sicut errat ebrius.
Malę obliuionis. Esa. xxviij. b. Sacerdos ⁊ ꝓpheta
nesciērūt p̄ ebrietate/absorpti sunt a vino.
Bonę obliuionis. Prouerb. xxxj. a. Date siceram mę-
rētibus ⁊ vinū his q̄ sunt amaro animo.
Correctiōis. Lucl. x. f. Infundēs oleum ⁊ vinū.
Vinū Libidinis. Eph. v. d. Nolite inebriari vino ī quo est
luxuria. Et Prouerb. xx. a. Luxuriosa res vinus/⁊
tumultuosa ebrietas.
Cōpūctiōis vt hic. Et Esa. lj. f. Eleuare/eleuare: cō
surge hierusalē q̄ bibisti de manu dñi calicē irę eius.
Eternę iocūditatis. Matth. xxvj. c. Non bibā amo-
do de hoc genimine vitis vsq̄ in diē illum cū illud
bibā vobiscū nouū in regno patris mei.

De verberibus autē aliorum dicit: a Dedisti metuen-
tibus te significationē: id est alios verberando insinua-
sti eis. b Ut fugiant a facie arcus: id est ab ira iusti iu-
dicij. Sicut enim aliquādo verberat catulus coram leone/vt leo
castigetur ⁊ timeat: sic dominus aliquando alios verberat co-
ram nobis vt nos timeamus. Prouerb. xxj. b. Mulcrato pe-
stilente/sapientior erit paruulus. Et dicit: Dedisti: quia hoc
magnū donum dei est. Vel/ significationem/ vocat ipsas
sanctorū tribulationes: quas deus dat eis in pręsenti: vt a fu-
turis liberent. Et ideo congrue dicit: dedisti: quia hoc ma-
gnum est donum dei. Unde Gregorius. Sancti super se tem-
porale pęnam lucrū putant: quia per hanc ęternā euadere nō
ignorant. Vel/significationē/ appellare possumus crucem
⁊ carnis mortificationem: quā dat deus metuentibus se. Eccli.
j. d. In thesauris sapientię significatio disciplinę. Et quis est
thesaurus sapiētię? Solutio. Esa. xxxiij. a. Timor dñi/ ipse est
thesaurus eius. In thesauro ergo sapientię est significatio dis-
ciplinę: quia q̄ timet deum faciet bona: Eccli. xv. a. Et Gal. v.
d. Qui christi sunt /carnem suam crucifixerūt cum vitijs ⁊ cō
cupiscentijs. Hāc significationē ostendit apostolus sibi dari/
dicens/ Gal. vj. d. Stigmata domini iesu christi in corpore
meo porto. Et hanc significationē crucis scz ⁊ tribulationū et
mortificationis carnis dat illis deus: vt fugiant a facie
arcus: id est a vindicta iudicij. Ecclesiastic. ix. c. Omnē autem su-
per quē videritis tau/ne occidatis. Et dicit iudiciū siue vin-
dicta dei arcus: quia sicut arcus quāto magis tenditur vel in-
tensatur: tanto grauius percutit: Sic vltio iudicij: quāto am-
plius prolongat: tanto grauius condemnabit impęnitentes.
Roma. ij. a. Ignorans quoniā benignitas dei ad pęnitentiam
te adducit: tu autē fm duriciam tuam et impęnitens cor the-
sauriças tibi irā in die irę ⁊ reuelatiōis iusti iudicij dei. Et no
ta q̄ arcus dicit tripliciter ī sacra scriptura/pręter istū modū:

Christus passus. In iride enim est ⁊ aqueus color et
igneus: Christus aūt in passiōe ostēdit ⁊ aqueū et
igneū colorē: q̄z vt habet Joh. xix. f. De latere
eius exiuit sanguis ⁊ aqua. Cantl. v. c. Dilectus
meus candidus ⁊ rubicūdus. De hoc arcu Gen.
xlviij. d. Do tibi ptem extra frēs tuos quā tuli
de manu amorrei in gladio ⁊ arcu meo. Sic no-
ster verus iacob christus dabit nobis partē vnā:
scz carnis glorificationē extra fratres nostros. i.
angelos/quā ipse tulit in gladio p̄dicationis ⁊ in
arcu passionis.
Sacra scriptura. Gen. ix. b. Arcū meū ponā ī nu-
bibus. i. scripturā in sāctis. Job. xxix. d. Arcus
meus in manu mea instaurabit. Ubi dicit Gre-
gorius. Arcus in manu instaurat ur: dū quicquid
ex sacro eloquio studēdo acquirit: operādo im-
plet. j. Paral. xij. a. Egregij pugnatores tēden-
tes arcum.
Arcus dicitur
Bonus p̄latus. Eccli. xliij. b. Uide arcū et bēdic eū
qui fecit illū. Apocl. iiij. a. Iris erat in circuitu
sedis. Iste arcus debet esse bicolor. s. aqueus la-
chryma cōpassionis: ⁊ igneus ęlo charitatis. Et
nota q̄ iris nunq̄ apparet in plaga meridionali:
sed tm in orientali ⁊ occidentali et septētrionali:
Sic p̄latus debet esse in orientali/ quo ad neo-
phytos nutriēdos: in occidētali/quo ad laben-
tes sustentādos: in septētrionali/quo ad lapsos
releuādos. Raro aūt in meridionali. i. apud vi-
ros pfectos qui nullo indigēt. Matth. ix. b. Nō
egent qui sani sunt medico.

c Ut liberent. Secūda pars. Superius ostendit quomō Secūda par
suos erudit dominus per disciplinā verborum ⁊ verberū: Hic
autem ostendit quare hoc facit: scz vt liberet eos: Unde gra-
tiores debent esse tribulationes quę hominē liberant. De li-
beratione ergo hic agit precans pro ea ⁊ affirmans eā. Unde
dicit: Ut liberent dilecti tui. Judith. xij. b. Orabat iu-
dith dominū deū israel vt dirigeret viam eius ad liberationē
populi sui. Ut liberent/a seruitute diaboli in p̄senti. Joh.
viij. e. Qui facit peccatum seruus est peccati. De liberatione
habetur in eodem capitulo: Si filius vos liberauerit/ vere li-
beri eritis. ij. Corinth. iij. d. Ubi spiritus domini: ibi libertas.
Item/ Ut liberent/ab omni pęna ⁊ miseria in futuro. Ro.
viij. d. Ipsa creatura liberabit a seruitute corruptiōis ī liber-
tatē glorię filiorū dei. d Dilecti. Joh. xv. b. Jam nō di-
cam vos seruos: sed amicos. Hęc autē orat vt euenīāt/dicēs:
e Saluum fac: id est salua perditos. f Dextera tua:
scz faciēdo eos dexteros qui modo sinistri sunt. Sinistri sunt:
qui temporalia amant ⁊ quęrunt. Dexteri/qui ęterna. Pro-
uerb. iij. b. Longitudo dierum in dextera eius: in sinistra au-
tē eius diuitię ⁊ gloria. Vel sic: Saluum fac: scilicet me: in
dextera tua: quādo statues oues a dextris: hędos autem a
sinistris: scz in die iudicij: vt habet Matth. xxv. c. g Et
exaudi me. q. d. dignum est vt audias me: quia non pero
temporalia: sed ęterna. Joh. xvj. e. Si quid petieritis patrē
in nomine meo/ dabit vobis. Temporalia autem non sūt q̄d
substantiale: sed accidentia. Unde Matth. vj. d. Hęc om-
nia adijcientur vobis. Quādo autē ista petunt/non est homo
dignus vt exaudiat. Unde. iiij. Regl. vj. f. cum mulier petit
dicēs: Salua me dñe mi rex: Respōdit ei: Nō te saluet dñs:
quia. s. vidit q̄ petebat salutem temporalem. Unde addidit/
dicens: Unde te saluare possū? De area an de torculari? Et
probat q̄ deus saluum faciet ⁊ exaudiat: quia ꝓmisit. Unde
sequit: h Deus/pater/locutus est in sancto suo: id
est in filio/qui antonomatice dicit sanctus. Daniel. ix. f. Un-
gatur sanctus sanctorum. Heb. j. a. Nouissime diebus istis locu-
tus ē nobis in filio. Qui. s. promisit Matth. xxv. c. q̄ ponet
agnos dextris ⁊c. Et illud Joh. xvj. e. Si quid petieritis ⁊c.
Et ita predicta duo promisit: ⁊ inde sequitur lętitia. Unde
addit: i Lętabor. Pā. Lętatus sum in his quę sunt mi- Pā. 121.
bi in domū dñi ibimus. Et q̄z hęc nō habent nisi hō labor et
in hac vita

in hac vita: sicut dicit Aug⁹: Cū audis deū recedisse post opa: frustra speras requiē/ nisi post laborez. Ideo de labore addit:
a Et partibor sichimā. Sichima interptat humerosa vel laboriosa. Partit ḡ sichimā: q diuersimode laborat: mō i acti/ua: mō in ptēplatiua: sic dicit in Pſ. In die mādauit dñs mi/
Pſ.41. sericordiā suā. i. opera
misericoiē ꝓcepit fieri de
Vt primitiā die/ad litterā: et nocte
Vt primetiar canticum eius. s. lau/dis t cōtemplationis.
De hac sichima. i. ō la
bore/Geñ. xlix. c. Isa/
char asin⁹ fortis accubās inē termīos: vidit requiē q esset bo/
na: t terrā q optima: t suppoſuit humer suū ad portādū. Sz
q oia cito amittunt/nisi sub custodia hūilitatis restringant:
ideo de hūilitate sequit/cum dicit: b Et cōuallē taber/
naculoꝝ metiboꝝ. Cōuallis dicit/vbi ē duplex vallis: in q
Ex vera et falsa humilitate notat duplex hūilitas. s. interior et exterior. Quidā eñ ꝓten/
dūt hūilitatē exteri⁹ quā nō habēt iteri⁹. Eccli. xix. d. Est q ne/
quiter se hūiliat: t interioza eius plena sūt dolo. Sed vera hu/
militas est in corde radicata/t in corpe manifesta. Matth. xi.
d. Discite a me: q mitis sū t hūilis corde. De his vallib⁹ dr
Pſ.64. in Pſ. Valles abūdabūt frumēto. Prouerb. xi. a. Ubi hūili/
tas/ibi sapiētia/Ecce frumētū i vallib⁹. Et bñ dicit: Cōual/
lē tabernaculoꝝ: Tabernacula eñ sūt militātiū: t illi hūi/
liari debent q adhuc sūt in militia: qui adhuc nōdū certi sunt
de victoria. Unde dicit Bern. Mō gloriek accinct⁹ ęque vt dis/
cinct⁹. Cōuallis ḡ tabernaculoꝝ/ē hūilitas sanctoꝝ: q deo mi/
litāt: quā metiri debem⁹ nos ei cōformādo t eā imitādo. Unde
Vt Scriptura Greg⁹. t Ecclesia/facta narrat viroꝝ fortiū/vt ad silia corda
pvocet infirmoꝝ. Job. v. a. Voca si est q tibi respōdeat: et ad
aliquē sanctorū cōuertere. Voca. s. reduc ad memoriā/si est in
numero sanctoꝝ qui tibi respōdeat ęqualitate vitę: t ad aliquē
sanctoꝝ puertere/p imitationē. Post hęc t ex his sequit cōmu/
nio omnū bonoꝝ q̄ fiūt in ecclia. Unde addit: c Me⁹ est
galaad. Vox est viri iusti. Galaad interptat acerv⁹ testimo
nij: t significat sanctā ecclesiā vallatā mlitis testib⁹: Et hoc est
viri iusti: sm q dicit aplus. j. Cor. iij. d. Oia vra sunt/siue
paul⁹ siue apollo siue cephas. Et q in ecclesia sūt duę vitę. s.
actiua t cōtemplatiua: et bona ecclię vel i actiua vel in cōtem/
platiua quasi subdiuidēs/de vtraq subiūgit. Unde dicit: d Et
me⁹ est manasses. i. mea sunt bona vitę cōtēplatiuę/vbi hō
obliuiscit terrenoꝝ. Manasses eñ obliuio iterptat. Phil. iij.
c. Posterioꝝ oblit⁹ ad anterioza me extēdo. e Et ephra/
im fortitudo capitis mei. i. bona actiuoꝝ q p ephraim de/
signant/eo q fructū faciāt in alijs/corroborāt mentē meā: Ca/
put enim dicitur mens. Vel fortitudo sunt capitis mei. i. chri/
Per galaad significant martyres sti: q ipsū faciūt mihi forti⁹ muliere. Vel p galaad significant
martyres. Martyr eñ idē est q̄ testis. Unde martyrib⁹ dicit
dñs/Esa. xliij. b. Uos estis testes mei. De his dicit Job. x. d.
Instauras testes tuos ꝓtra me. Dñs eñ istos testes ꝑ nos in/
staurat: q cū tot t tanta passi fuerint/t nos nihil pati velim⁹:
Per manassen intelligoros ipsa eoꝝ cōparatio nos accusat. Per manassen itelligunt ꝓfes/
sores: q oia q̄ mūdi sūt obliuiscētes/soli deo vacare studebāt.
Per ephraim virgines Unde in vitis patrū legit de quodā/q oblit⁹ fuerat comedere: et
cū discipul⁹ ei⁹ hortarek vt comederēt: rndit: Si nō comedi/
mus/comedam⁹. Per ephraim intelligunt virgines: q̄ quāto
fructū carnalem facere renuūt: tanto magis in fructibus spiri/
tualib⁹ pficiūt. Unde Esa. lvj. b. Nō dicat eunuchus/ecce ego
lignū aridum: quia hęc dicit dominus eunuchis: qui custodie/
rint sabbata mea: t elegerint quę ego volui: t tenuerint fędus
meū: dabo eis i domo mea et i murz meis locū/t nomē meli⁹
a filijs t filiab⁹. Esa. liiij. a. Lętare sterilis quę nō paris: quia
multi filij desertę q̄ eius quę habet virum. Aliquādo aūt con
tingit q aliquis multa bona habet: sed quia sub malo domi/
nio est/ parum valet ei quicq̄d habet: Ideo de bono dominio
subiūgit: f Iuda. i. christ⁹ de tribu iuda nat⁹ sm carnē. g
Pſ.22. Rex meus/qui me regit. Pſ. Dominus regit me t nihil mi
hi deerit. Et ita me regit q etiam mala quę mihi inferunt/ ad
bonum meū cōuertit. Roma. viij. e. Omnia cooperant in bo/

a †pārtibor sichimam: et ꝓuāl/
lem tabernaculorū †metibor.
b Mēus est galaad et mēus
c ē manasses: t †ēphraim forti/
f tudo capitis mei. Iūda rex
g meus: mōab olla spei meę.

num his qui sm ꝓpositum vocati sunt sancti. Hoc est q̄ se/
quit: h Moab olla spei meę. Moab interpretat ex
patre: t significat malos: quibus dicit dominus Job. viij. f. Per ollā mali significantur
Uos ex patre diabolo estis. Isti sūt olla: quia cōtra sanctos
bullīūt/inferentes eis tribulationes olle feruēti cōparabiles.
Job. xlj. d. dr de dia/
bolo: Feruescere faci/ Vt. †ephrem
et q̄si ollā pfundū ma
re. Et si q̄d humoris
peccati est in sanctis/p
hanc ollā consumit et
desiccat: et ipsi sancti
ibi decocti/domino sapidi efficiunt: sicut carnes i olla. Et hęc
olla est accēsio siue inflāmatio spei meę: q̄ sicut dicit Gre/
gor⁹: Tanto spes in deo solidior surgit: quāto quis grauioza
pro eo sustinuit. Roma. v. a. Tribulatio patientiā operat: pa
tientia ꝓo spem. Sed ad hoc q hęc olla vtilis sit t bene refi/
ciat hominē: necesse est q imponat farina charitatis. Antecq̄
enim hęc farina apponat/est moꝝ in olla per impatientiā/aut
odiū/aut desperationē. Unde. iiij. Regz. iiij. g. dicit q helise⁹
ꝓcepit vni de pueris suis: Pone ollam grandē t coque pul/
mentū filijs ꝓphetarum. Et ille egressus t inueniens vitem
siluestrem/collegit coloquintidas agri: et reuersus cōscidit in
ollam pulmenti: de quo cum gustasset/exclamauerūt: moꝝ in
olla: moꝝ in olla vir dei/t non potuerūt comedere. Et ille fe/
cit farinam mitti in ollam: t nō fuit amplius quicq̄ amaritu/
dinis in olla. Vel sic: i Iuda rex me⁹: id cōfessio. Iudas Aliter
enim interpretat confessio. Spirit⁹ enim ordinare debet exer De virtute cōfessionis
citū suū contra diabolū: In quo exercitu iudas: id est confes/
sio debet esse rex: sm q̄d dixit matathias. j. Machab. ij. g.
Iudas machabeus fortis viribus a iuuentute sua sit vobis
princeps militię: t ipse aget bellū populi. Item Iudicz. j. a.
Consuluerūt filij israel dominū/dicētes: Quis ascendet ante
nos cōtra chananeū t erit dux belli: Dixitq̄ domin⁹: Iudas
ascendet/ecce dedi terrā in manu eius. Iudę autē id est cōfes/
sioni attribuit regnandi dignitas: quia cum peccator fiducia/
liter confitet/t abiecta verecūdia/ pctā enormia aggreditur:
reliquus exercitus spirit⁹ fortiter animat: t sub tali principe
hostes viriliter conculcat. Sed si iudas tepide agit/totus ex/
ercitus infirmat. Unde. j. Machab. ix. b. dicit: Iudas ceci/
dit t ceteri fugerūt. Et in eodem. v. e. dirit timotheus: Cum
appropiauerit iudas t exercitus ei⁹ ad torrentē aquę: si trāsi/
erit ad nos prior/non poterimus sustinere eū: si aūt timuerit
transire/transfretem⁹ ad eos. Torrens est mot⁹ animi fluctu/
antis: quādo. s. peccator t confiteri appetit pro salute/t confi/
teri erubescit pro peccatorū enormitate: et iudas non transit
torrentē/qñ prę erubescentia omittit hmōi fluctuationē cal/
care: tunc aduersarius ꝓualet. Si ꝓo iudas audacter transie/
rit/aduersariū perimit. Et posset timere aliquis q non posset
inuenire misericordiā etiam si confiteret peccata t faceret pę/
nitentiā: Cōtra q̄d dicit: h Moab olla spei meę: id ē ma/
gni peccatores/qui veniam habuerūt mihi prestāt fiduciam.
Et posset esse thema de beata Magdalena: quę fuit olla mo/ Thema de beata magdalena q̄ fuit olla mo/ab et olla spei
ab. Moab eñ interptat aqua paterna: Et ipsa qñq̄ secuta ē
aquas impudicitię. Et erat olla intus ardens t extra sordēs.
Osee. vij. a. Omnes adulterātes quasi clibanus succensus a
coquēte. Sed ipsa de olla facta est phiala: sm q̄d de ipsa can/
tat ecclesia: Post fluxę carnis scandala fit ex lebete phiala/in
vas translata glorię de vase cōtumelię. Unde Zach. xiiij. d.
Erūt lebetes in domo dñi quasi phialę coram altari. Hęc est Pſ.76.
mutatio dextrę excelsi. Unde bñ intitulat psalm⁹ iste p his q
cōmutabunt. Et dicit olla spei: q sic in olla decoquit et ꝑ/
parat cib⁹ q reficit: ita i magdalena t alijs talib⁹ magna spes
ꝓparat peccatori. Unde Osee. ij. c. Dabo eis vallem achor ad
apiendā spē. Per vallē ad quā cōfluūt sordes: significat senti
na peccatoꝝ: p achor q interptat turbatio/ significat cōtritio
cordis t pnitētia: q̄ q̄ndo ꝑdictę valli supuenit/ sordes q̄ cō/
fluxerāt abluit. Exquo ergo talem regem habet vir iustus. s.
christū/ sm ꝓmā lecturā: vel confessionē/sm aliā: nihil ei ti/
mēdū ē: sed ꝓtemnere debet mūdū t diabolū. Unde bñ sequit:

In idumęā

a In idumęã extẽdam calciamentũ meũ. Idumęa interptat terrena: ⁊ significat mũdũ: in quẽ vir iustus extẽdit calciamẽtũ calcãdo ⁊ ptẽnẽdo ipsũ. Calciamẽtũ aũt qõ fit de corio mortui aĩalis ⁊ munit pedes: significat memoriã mortis: q̃ bñ munit pedes. i. affectus/ne ad obices q̃s offert mũdus offendat: fm qõ dicit Hieronymus: Facile cõtemnit oĩa q̃ se semp cogitat esse moriturũ. Et hoc est supare mũdũ. Josue. j. a. Omnẽ locũ quẽ calcauerit vestigiũ pedis vri/vobis tradã. Quia illi soli st dñi mũdi/q̃ illũ ptemnũt. Unde addit: b

In plogo biblie. cã. 8.

Al. †allophyli

Al. †circũstãtie

a In idũmęã extendã calcia/
b mentũ meũ: mihi †ãlienigenę
c subditi sunt. Quis deducet
d me in ciũtatẽ †munitã: quis
e deducet me vsqz in idumęã?
f Nonne tu deus qui repulisti
g nos: ⁊ nõ egredieris deus in
h virtutib⁹ nostris. Da nobis
i auxiliũ de tribulatiõe: et vã/
k na sal⁹ hois. In deo faciem⁹
l vtutẽ: ⁊ ipse ad nihilũ dedu/
m cet inimicos nostros.

Mihi alienigenę subditi sunt. i. illi de quib⁹ p̃dictũ est: Moab olla spei meę. s. mali ⁊ psecutores/et etiã dęmões: q̃ dũ nos infestãt/nobis nolẽtes coronas fabricãt. Vl fm qõ rex dicit iuda. i. cõfessio: per idumęã intelligit peccatũ: in qõ pęnitẽs extẽdit calciamentũ/cũ postq̃z cõfessus ẽ/reluctat cõtra peccatũ: vt nõ dominet peccatũ i suo mortali corpe: Ro. vj. b. Et supplãtat illud: fm qõ dr̃ Geñ. iiij. a. Sub te erit appetitus eius. i. peccati: ⁊ tu dñ aberis illi⁹. Hoc est qõ hic sequit: Mihi alienigenę. i. mor⁹ peccati a diabolo suggerẽte genti: subditi sunt. Calciamentũ autẽ qõ munit pedes affectus contra peccatũ/sic põt dici memoria mortis: fm illud Eccli. vij. d. In omib⁹ opib⁹ tuis memorare nouissima tua ⁊ in eternum non peccabis. Uel/calciamentum/est exemplum sanctor. Unde Heb. xij. a. Recogitate eũ qui talẽ aduersus semet/ipsũ sustinuit a peccatorib⁹ cõtradictionẽ vt nõ fatigemini animis vestris deficientes: nondũ enim vsqz ad sanguinẽ restitistis aduersus pctm̃ repugnãtes. Uel in psona christi legit: a In idumęã extẽdã calciamentũ meũ. Idumęa/ad litterã: terra est in q̃ habitauit esau/q̃ inde dicit edom: ⁊ significat mũdũ. Calciamentũ/christi est euãgeliũ: q̃ sicut calciamentũ fit de corio mortui aĩalis: sic euangeliũ de morte christi: ⁊ munit pedes affectuũ. Hoc calciamẽtũ extendit in idumęã: q̃ fecit p̃dicari euãgeliũ p totũ mundũ. Marci. vltl. d. Ite p̃dicate euãgeliũ omi creaturę. Ps. In omnẽ terrã exiuit sonus eorũ ⁊c. Itẽ/Calciamentũ/dicit christi hũanitas. Unde sic exponit hoc Basilius. Calciamẽtũ dei vbi/caro ei⁹ ẽ: q̃ velut calciatus sermo dei/hũc nostrũ calciauit mũdũ. Cantl. vij. a. Quẽ pulchri sunt in calciamẽtis gressus tui filia pncipis. i. o ecclia: Sed synagoga est discalciata: quę incarnationem nõ credit. Deut. xxv. c. Uocabit nomẽ illi⁹ in isrl/dom⁹ discalciati. De isto calciamẽto/Job. j. d. Cui⁹ nõ sum dign⁹ soluere corrigiã calciamẽti. Et tũ ppter p̃dicationẽ euãgelij: tũ ppt incarnationẽ meã dicit christ⁹: b Mihi alienigenę subditi sũt: scz gentes/licz idigenę. i. iudęi nõ sint subditi p fidẽ. Osee. ij. d. Dicam nõ populo meo/populus me⁹ es tu: ⁊ ipse dicet mihi deus meus es tu.

De christo

Ps. 18.

Ps. 67.

Calciamentũ
- Humanitas christi. Job. j. d. Non sum dignus vt soluã eius corrigiã calciamẽti.
- Passio christi. Ps. Ut intingat pes tu⁹ i sanguine.
- Euangeliũ. Eph. vj. c. Calciati pedes in ꝓparationem euangelij.
- Exempla sanctorũ patrũ. Exo. xij. b. Calciamenta habebitis in pedibus.
- Opera mortalia. Exo. iij. b. Solue calciamentũ de pedibus tuis. Josue. v. d. Solue calciamentũ ⁊c.

Postea oñdit p qõ fit ista subiectio. s. p p̃dicationẽ. Unde dicit: c Quis deducet. s. nomẽ meũ. d In ciuitatẽ munitã. i. in populũ gentiliũ: qui ẽ ciuitas munita ꝗ deũ/⁊ vallata muro infidelitas. De hac ciuitate Osee. xj. c. Ego deus ⁊ non hõ: in medio tui sanct⁹ ⁊ ciuitatẽ nõ ingredior. e Quis deducet me vsqz in idumęã. i. in gẽtilitatẽ. Idumęa em̃ inꝗretat rubea vel terrena: Et gẽtilitas fuit ꝛrena p cupiditatẽ: rubea p crudelitatẽ. Abdię. j. a. Legatũ misit ad gentes: psurgam⁹ aduersus edom in p̃liũ. Quis inq̃z deducet me/dicit christ⁹. q. d. nul⁹ nisi tu de⁹ pater. Unde sequit: f Nõne tu de⁹ ⁊c. Sz mel⁹ cõpetit fm ea q̃ sequũt vt i psona viri iusti legat: c Quis deducet me. q. d. iust⁹: Dixi. s. In idumęã extendã calciamentũ meũ. i. in mundũ/ptẽnendo ipsũ. Sed cui⁹ vtute hoc faciã? Nõ mea/sz tua o dñe. Hoc ẽ q̃ dicit: Quis deducet me i ciuitatẽ munitã. i. i mũdũ: q̃ ẽ ciuitas munita cõtra deũ et ꝗ viros iustos: vt postea dicet. e Quis deducet me vsqz i idumęã: hęc ẽ illa munita ciuitas. s. mũd⁹. Supra dixim⁹ q̃re p idumęã mũd⁹ significat: Quis inq̃z deducet me i idumęã: vt eã ptẽnendo

De viro iusti

23. q. 3. c. lex

Al. †tribulantes nos

pculcẽ nisi tu dñe? Hoc ẽ qõ sequit: f Nõne tu de⁹/deuces me. g Qui repulisti nos/a mũdi delectatiõib⁹: vt i pmo versu hui⁹ psalmi expositũ est/q̃ dñs repellit a lacte mũdanę dulcedinis: apponẽdo aliq̃d amar/sic tribulationẽ mũdi: q̃ pmittit sanctos depmi a mũdo: sed tũ liberat eos dãdo patiẽtiã/licz ñ auferẽdo pssurã. Hoc ẽ qõ addit: h Et nõ egredieris de⁹ i vtutib⁹ nr̃is. q. d. nõ ita exteri⁹ et apte liberas: sicut solebas liberare filios isrl: sed interi⁹ dando patientiã. Greg⁹. Tũc melius liberat/cũ patiẽtiã dat. In cantico Abacuk. a. Ibi ascõdita est fortitudo eius. s. in cruce: vbi victoriã habuit de diabolo: sz abscõdita fuit fortitudo ei⁹/eo q̃ passionẽ sustinebat. Sic in passiõib⁹ sanctor.

De

- Educit pctõres a culpa. Esa. xlij. b. Dedi te i fęd ⁊c.
- Ducit insipiẽtes. Esa. lxj. a. Spũs dñi sup me ⁊c.
- Deducit pficiẽtes. Sap. x. b. Justũ deduxit dñs.
- Inducit pueriẽtes. Exo. xv. c. Introduces eos ⁊c.

Hęc aũt interior fortitudo i duob⁹ cõsistit. s. in patiẽtia/⁊ i cõtẽptu tpaliũ rerũ vel subsidior. De patiẽtia dicit: i Da nobis auxiliũ ò tribulatiõe. i. vt ipa tribulatio nob sit auxiliũ: qõ fit p patiẽtiã. Greg⁹. Adiutrix vtutũ/tribulatio ẽ. De ptẽptu tpaliũ subdit: Quia k Vana sal⁹ hois. s. sal⁹ expectata ab hoie. Uel vanũ ẽ expectare salutẽ ab hoie. Ps. Nõ vanitati sil'is fact⁹ ẽ. Est em̃ q̃si phãtasma: mõ em̃ apparet magnũ qd: ⁊ postea nõ iuenit. Jaco. iiij. d. Quę ẽ vita vra: Vapor ad modicũ parẽs/⁊ deinceps extẽmiabit. Sic ẽ vana sal⁹ hois: Sz nõ sal⁹ dei: q̃ l In deo faciem⁹ vtutẽ. i. vtuosã victoriã. Ps. In te inimicos nr̃os ventilabim⁹ cornu. Jõ dicit/i deo/nõ i hoie. j. Machab. iij. b. Nõ i multitudine exercit⁹ victoria belli: sz de cęlo fortitudo ẽ. Et bñ/in deo faciem⁹ vtutẽ: q̃ ipe facit vtutẽ i nob. Col. j. d. Laborẽ certãdo fm opationẽ ei⁹ quã opat i me i virtute.. Hoc est qõ sequit: m Et ipse ad nihilũ deducet inimicos nr̃os. s. diabolũ ⁊ malos homies. Malach. vltl. a. Erũt sic cinis sub plãta pedũ vrõr. Ro. vltl. c. Deus pteret sathanã sub pedib⁹ vris. Hoc fit q̃ nõ fortit resistit tẽptatiõib⁹: ⁊ q̃ virilit cũ patia sustinet tribulationes. Hic notãdũ qõ sup̃ dicit: ciuitatẽ munitã eẽ mũdũ. Et sũt multa ptinẽtia ad munitionẽ hui⁹ ciuitatis:

Ps. 143.

Ps. 43.

Ps. 54.

Uidelicet	
Muri.	Habet em̃ murũ diuitiar. Unde
Fossatum.	Mauũ. iij. b. Aq̃ muri ei⁹. i. diuitię q̃ fluũt ⁊ refluũt sic aq̃. Ps.
Turres.	Sup muros ei⁹ iniqtas: q̃ freqũter diuitię/aut iniq̃ acq̃rũt/
Propugũcula.	aut iniq̃ possident: vñ vocant
Scuta.	mãmona iniqtatis. Luc. xvj. c.
Galea.	Facite vob amicos de mãmona iniqtatis. Fossatũ hui⁹ ciuitatis ẽ auaricia: qõ ipleri nõ põt.
Sagittę	Eccs. v. b. Auarus non iplebit
Arcus.	pecunia. Turres sunt dignitates et honores huius mundi. Esa. xxx. f. In die interfectiõis
Jacula.	mltor cũ ceciderit turres: erit lux lunę sic lux solis. i. in die iudicij q̃n cadẽt honores ⁊ dignitates: q̃ sic dicit Esa. ij. c. In
Uexilla.	curuabit altitudo viror ⁊ exaltabit dñs sol⁹ i die illa. Tũc lux
Lorice.	lunę. i. ecclię militãtis/erit sic lux sol⁹. i. ecclię triũphãtis: q̃ tũc
Habitatores.	adueniet regnũ dei. i. regnũ militãtis ecclię veniet ad regnũ triũphãtis. Propugnacula

phātis. Propugnacula/ſt ſciētię ſeculares. Judicl.ix.g. Erat turri/ excelſa i medio ciuitatl.i. dignitas i medio mūdi. Et pauło poſt dicit: Et ſup turris tectū ſtātes erāt p ꝓpugnacula.i.p ſciētias ſeculares. Per has em̄ ſtant multi in turre dignitatis. Scuta/ſunt excuſatiōes. Job.xlj.a. Corpus eius q̄ſi ſcuta fuſilia compactū ſqua/mis ſele p̄mētib⁹: vna vni cōiungit: ꝛ nec ſpiraculū quidem incedit p eas. Galea/eſt vana ſpes de ſatiſfactione ꝛ venia. Eccl. v.b. Me tardes ꝓuerti ad dōm: ꝛ ne differas de die in die. Et i eodē. Me adijcias peccatū ſup peccatū: ꝛ dicas: miſeratio dei magna eſt: peccatoꝝ meoꝝ miſerebit. Sagittę/ſunt detractiōes. Hiere.ix.c. Sagitta vulnerans lingua eorū. Arcus/eſt prauū iudiciū. Oſee.vij.d. Facti ſunt q̄ſi arc⁹ doloſus: cadēt i gladio. Arcus doloſus eſt/q̄ p̄mo dōm ſuū vulnerat: hoc eſt iudiciū prauū: qz ſic dicit Ro.ij.a. In q̄ aliū iudicas/teipſū ꝓdēnas. Jacula/ ſūt verba adulatio/
Pſ.54. nis. Pſ. Molliti ſunt ſermones ei⁹ ſup oleū/ꝛ ipſi ſunt iacula. Vexilla/ſunt praua exēpla. Sap.ij.b. Memo expers ſit luxurię noſtrę: vbicq̃ relinquam⁹ ſigna lętitię nr̄ę. Loricę/ſūt delectatiōes ſibi cōnexę. Eccl.xliij.c. Induet ſe q̄ſi lorica aquis.i. delectatiōib⁹ quę terminū habent mare amaritudinis ęternę. Habitatores hui⁹ ciuitatis determīant/Ecech.xxvij.b. Perſę ꝛ lydij ꝛ libyes erāt i exercitu tuo viri bellatores tui. Perſę interp̄tāt latera ſua diſſuētes: ꝛ ſignificāt ſupbos: q̄ nō poſſūt hīe latera.i. aliquos pares q̄s ipſi nō diſſuant ꝛ dilaniēt: qz volūt eos ſibi ſubijcere. Lydij interp̄tat nati vel generati: ꝛ ſignificāt luxurioſos: q̄ ſemp ſtudēt generatiōi. Libyes interpretat introiēs: ꝛ ſignificat cupidos q̄ ſemp ſunt i introitu: dūcq̃ ſitim ſedare cupit/ſitis altera creuit. Hi ſunt g̃ habitatores hui⁹ ciuitatis: de q̄b⁹ dicit.j. Job.ij.c. Omne q̄d eſt i mūdo/eſt cōcupiſcētia carnis/ꝛ cōcupiſcētia oculoꝝ ꝛ ſupbia vitę.

¶ Expoſitio Pſ.LX.

Exaudi deus ꝛc. Titulus. In finē in hymnis pſalm⁹ dauid. In p̄cedēti pſalmo ęgit de fructu tribulatiōis: hic aūt licq̃ in tribulatiōe poſit⁹ ſit iuſt⁹ vel eccl̄ia/laudat deū ꝛ de exaltatione ſua ꝛ triūpho quē habet in agonia tribulatiōis/gr̄aſ agit. Uñ ſenſ⁹ tituli talis ē. Pſalm⁹ iſte dirigēs nos/in finē/chriſtū: in hymnis.i. i laudib⁹ exhibitis: dauid.i. chriſto. Intēdit aūt alios monere ad laudem
Partitio pſalmi dei. Bipt̄it⁹ ē pſalm⁹. Primo int̄ tribulatiōes poſit⁹ iuſt⁹ vel eccl̄ia orat/ꝛ ſe pſeuerāturū dicit. Secūdo ſe auditū eſſe indicat/ꝛ laudes ꝓmittit: ibi: Qm̄ tu de⁹ me⁹. Dicit ergo iuſt⁹:

a ¶ Exaudi de⁹ depcationē meā/ꝑ malis amouēdis. b ¶ Intēde oroni meę/ꝑ bonis adipiſcēdis. Et nota exaudire dr̄ aurib⁹: intēdere aūt oculis. Vox em̄ audit̄ aure: opus autē videt̄ oculis. Et hęc duo neceſſaria ſunt ei q̄ vult a dño exaudiri: vt nō tm̄ oret voce: ſed ꝛ ope. Nō em̄ ceſſat orare/qui nō ceſſat bñfacere. Et ideo poſtq̃ dixit: exaudi/addit/ intēde: q.d. audi vocē ꝛ aſpice ad opa. Itē ꝑ hoc q̄ dicit: depcationem/notat orationem ſuam eſſe aſſiduam: vt hęc p̄ꝑpoſitio de/ notet extēſionē: Prepoſitio enim quandoq̃ implet/q̄ſq̃ mutat/q̄ſq̃ auget/quādoq̃ minuit. Jaco. vlti.d. Multū valet depcatio iuſti aſſidua. Item notat eaz eſſe purā/cum dicit: Intende oroni meę. Oratio em̄ eſt ad deū tm̄: depcatio aūt q̄ſq̃ fit ad hominē. Et illa oratio dicit pura/q̄ ad deū ſolū eſt. Poſtea oſtdit orationē ſuā generalē eſſe/cū dicit: c ¶ A
Pſ.118. finib⁹ terrę ad te clamaui. Juſtus em̄ ꝓceps eſt omniū orationū q̄ fūt in eccleſia. Unde in Pſ. Particeps ego ſum omnium timentiū te. Et ideo dicitur clamare ad dōm: A finibus terrę.i. ab omni loco eccleſię quātūcūq̃ ſit remot⁹ ab eo. Dicit etiā iuſt⁹ depcari cōtra inſult⁹ maloꝝ hominū: orare cōtra inſult⁹ diaboli. Itē dicit depcari contra miſerias alioꝝ: clamare cōtra infirmitates ꝓprias. Oſtēdit etiā orationē ſuā eſſe directam/cum dicit: ad te. Et deuotā/cum dicit: clama/
Pſ.31. ui. Item neceſſariā/cum addit: d ¶ Dum anxiaretur cor meū: tunc.ſ. clamaui. Pſ. Cōuerſus ſum in erumna mea dū cōfigit ſpina. Item fidelem oſtendit/cum dicit: e ¶ In petra/exiſtentē.i. in chriſto p fidem. f ¶ Exaltaſti me. q.d. pſeuerabo vel pſeueraui in inſtantia orationis: donec exaltaſti me ſup inimicos meos quoſcūq̃/ dādo mihi victoriam de eis. Dico q̄/ exaltaſti me: dando victoriam cōtra mala. Et plus feciſti: Quia g Deduxiſti me/vt in bonis ꝓficerem. Deduxiſti inq̃ de virtute in virtutē ꝓficientē.i. de operib⁹ vnius virtutis in opera alterius virtutis. Et ſic notat ſe nō ocioſū fuiſſe p⁹ victoriā. Nō em̄ deducit q̄ iacet vel dormit. Sap.x.b. Juſtū deduxit dominus per vias rectas. Pſ. Tenuiſti manū dexterā meā/ꝛ in volūtate tua deduxiſti me. Pſ.72. Iſte ducat⁹ ſignificat⁹ fuit Numeri.xxxiij.p q̄draginta duas māſiones per quas deduxit dominus filios iſrael. Pſ. Dux Pſ.79. itineris fuiſti in cōſpectu eius. Mūdus autē non ducit ſuos per vias rectas: ſz per labyrinthū: quia in circūitu impij ambulant: b ¶ Quia factus es ſpes mea. q.d. tibi ducatum meū aſcribo: quia nō habeo in aliū ſpē niſi in te. Vel ſic: Ideo/deduxiſti me: quia in te ſperaui: qz ſi in aliū haberē ſpem et confidentiā: tu me relinqueres ꝛ non deduceres. Pſ. Dominus amat iudicium: et nō derelinquet ſanctos ſuos: in Pſ.36. ęternum conſeruabunt. Sic ergo/factus es ſpes mea: vt me in bono proficientem deducas. Sed quia ſemper inſidiatur inimicus: ſcōm illud Geñ.iij.c. Ipſa conteret caput tuū ꝛ tu inſidia.

g bus terrę ad te clamaui dum
e tanxiaretur cor meum: in pe/
f tra exaltaſti me. Deduxiſti
h me quia factus es ſpes mea:

Potest autem legi a principio in perſona peccatoris pęni/ In pſona
tentis ꝛ dicentis: a ¶ Exaudi deus depcationem pęnitentis
meam/de peccatis dimittendis. b ¶ Intende oroni meę/de gratia recuperāda. c ¶ A finib⁹ terrę ad te clamaui: id eſt longe a te factus p peccatū. Pſ. De profundis Pſ.129.
clamaui ad te domine. Jone.ij.b. De ventre inferi ego clamaui ꝛ exaudiſti me. d ¶ Dum anxiaret cor meū. Hoc eſt vnū ꝛ ſummū remediū: vt cū hō i anxietate animi eſt/clamet ad dōm. Jone.ij.a. Clamaui i tribulatiōe ad dōm. Et in eodē.d. Cū anguſtiaret in me aīa mea/dñi recordat⁹ ſū: ꝛ venit ad te oro mea. Jaco.vlt.c. Triſtat aliq̃s i vob: oret ęquo aio ꝛ pſallat. Lucl.xxij.e. Fact⁹ i agonia ꝓlixi⁹ orabat. Vel pōt iungi ei quod ſequit: e ¶ In petra exaltaſti me: id ē in ardua pęnitentia: quod feciſti/dum anxiaret cor meū/ in contritione. Pſ. Anxiatus eſt ſuper me ſpiritus meus: in Pſ.142. me turbatū eſt cor meum. Et dum homo multū anxiatur in contritione: tunc aſſumit duram pęnitentiā/quę per petram ſignificat. Unde Prouerb.xxx.d. Lepuſculus plębs invalida: in petra collocat cubile ſuum. Lepuſculus eſt qui timens eſt ꝓ pctis ſuis. Talis collocat cubile ſuū in petra pęnitētię. Hiere. xlviij.d. Relinquite ciuitates/ habitate in petra habitatores moab. Hoc ſignificat petra quā vnxit iacob/Geñ. xxviij.d. et erexit in titulum: Quia dulcis eſt proficiētibus ꝛ ſuauis: et ſignum victorię contra vitia: g ¶ Deduxiſti me/ de vitio in virtutem/ de culpa ad gratiam: quod magis propꝗ dicit eductio q̄ deductio. Pſ. Eduxit me de lacu mi/ Pſ.39.
ſerię ꝛ de luto fęcis: ꝛ ſtatuit ſupra petram pedes meos. Dicit autem/deduxiſti/ꝛ nō eduxiſti: vt plus notet: quia poſtq̃ eduxit dominus de peccato: deducit hominem faciendo eum proficere. Unde in Pſ. poſt prędicta verba: ſcz Et ſta/ Pſ.39.
tuit ſupra petram pedes meos: adiungit: Et direxit greſſus meos. In hoc autem quod dicit: deduxiſti/innuit ſe eſſe cęcū/qui duce indiget vidente: alioquin ſi cęc⁹ cęco ducatū prę/ Matth.15.b.
beat ambo in foueam cadunt. Dicit ergo: Deduxiſti me: id eſt ducem dediſti mihi rationem/ prelatū/ magiſtrū. Pſ. Pſ.79.
Dux itineris fuiſti in conſpectu eius. Deut.viij.a. Adduxit te dñs q̄draginta ānis per deſertū. Determinat aūt per quid homo educit de peccato. ſ. per ſpem venię. Unde addit: h ¶ Quia factus es ſpes mea/ tripliciter. ſ. ſpes venię/ſpes gratię/ſpes glorię. Quia em̄ hoc ſperat a domino: ideo exire cōſentit/ et appetit de peccato. Sed quia pharao cōtemptus

* ſurgit in ſcādala